

Ik zit weer bij de bushalte waar mijn laatste tocht eindigde maar ik ben er niet met de bus gekomen. Ik kon een lift krijgen en het was een heel gekonkel om hier te komen vanwege veel narigheid op de snelweg. In elk geval: het is zonnig, het is waarschijnlijk de koudste dag van het jaar, want nog steeds onder nul nu. Ik ga kijken of ik de pont kan pakken van Werkendam naar de overkant

Ik ga zo meteen met de pont daar verheug ik me nu al op

Hier in Werkendam zijn ze volgens mij allemaal aan het werk, want ik ben nog geen wandelaar tegengekomen.

Ik kon lekker over de dijk lopen hier, een klein stukje was minder toegankelijk omdat ik over het hek klom aan begin en einde. Ben verliefd geworden op lopen op dijken en laat me er niet makkelijk meer afknikkeren.

Ik heb de pontsteiger gevonden en een kaartje gekocht via de Riveer app. En nu ga ik lekker op het ponton zitten en me voorstellen dat ik onderdeel van de rivier uitmaak

Lang op het ponton gezeten, lekker wiebelend met de golfjes van de rivier. De pont is al aan de overkant gearriveerd en komt zo meteen mijn kant op. Verwachtingsvol kijk ik naar al dit rivier gebeuren. Voor me draait een groot containerschip een rondje, en het ponton piept en kraakt. Blij dat ik zit.

Nou, ik ben aan de overkant nu. Had een ontzettend leuk gesprek met een mede pontvaarder, een fietser die ik aansprak. Dat bleek iemand te zijn die op een schippersinternaat werkt - ben altijd weer verrast dat mensen mijn nieuwsgierige vragen gewoon maar gaan beantwoorden. Op dat internaat verblijven de schipperskinderen door de week, en gaan ze naar school.

Ik wist helemaal niet dat er nog schippersinternaten bestonden maar ze hebben er hier drie – “Christelijke” zei hij vol trots - en daar zitten meer dan 250 kinderen op. Hij merkte wel dat de tijden aan het veranderen waren, want die kinderen er werden steeds duidelijker in dat ze eigenlijk niet op zo'n internaat willen zitten. Eigenlijk willen ze een gewoon gezinsleven hebben. Veel ouders kopen dan ook een huis ‘aan de wal’ en dan mogen de kinderen dan vanaf hun 16^e zelfstandig wonen. “Komen ze vaak nog warm eten op het internaat.”

Zo zie je dan, een heel ander kijkje dat ik nu heb op al die binnenschepen die ik hier voorbij zie komen. Daarop wonen eenzame ouders en hun arme kindertjes zitten op het internaat. De man die ik sprak werkt in Werkendam (kan ook niet iedereen zeggen) en hij woont in Sliedrecht, hij neemt vijf keer per week de pont, en gaf aan niet zo'n problemen te hebben met al dat water gedoe. Hij zei “mijn kelder loopt wat vaker onder, maar daar kan ik wel mee leven” en “ja, ik zie de toekomst wel met vertrouwen tegemoet want we kunnen dat water wel beheersen, dat hebben we altijd gedaan.” Hij weet de waterproblematiek vooral aan het feit dat we het water steeds meer aan banden leggen.

Hij had soort natuurlijk zelfvertrouwen, maakte zich geen water-zorgen.

Prachtig fietspad hier onder langs de dijk, tussen de dijk en de rivier. Mijn vingers zijn zo koud geworden dat ik jou, mijn telefoon, maar even in m'n zak ga stoppen. De telefoon blijft dooi en de vingertjes warmen op.

Twee wandel dames hier onder aan de dijk die zich zeer veel zorgen maken over de water problemen. Ze keken naar de dijk aan hun rechterhand, en zeiden "we hopen dat die hoog genoeg is." Refereerden aan de evacuatie in '95 en ik zei "ja toen moest ik ook weg". Hun belangrijkste opmerking was misschien wel "daar gaan we met een collecte niet vanaf komen, van die problematiek". En ik zei toen "heel waar, maar ik doe in elk geval iets". Onvriendelijk van me, maar het is wel waar ik mijn motivatie vandaan haal om te collecteren en allemaal onbekenden aan te spreken.

De volgende twee wandel dames zeiden "we maken ons geen zorgen, we hebben de dijk toch, en verder hebben we niet zo'n zicht op die hele problematiek."

Ik liep even van de dijk af naar een klein soort Waalstrandje, en daar stond een dame die haar oppas-hond aan het uitlaten was. Zij zei, kijkend naar mijn collectebus, "Ik denk niet dat je hier veel gaat ophalen." We hadden een heel leuk gesprek over hoe het is om hier in Hardinxveld te wonen. Zij woont in een huis op de dijk, is ook geëvacueerd geweest in '95. "Het was wel penibel", ze hoopt dat nooit meer mee te maken. Dat waren we snel heel erg met elkaar eens. Eigenlijk wel raar dat er na die evacuatie niemand is gaan verhuizen naar hoog en droog.

Ik loop de krib op hier, nu kun je zien wat een kracht die rivier heeft. Stroming die botst tegen die granietkeien, in het water machtige wervelingen. Geen plaats om te water te gaan – daarvoor is het trouwens ook veel te koud. Er ligt notabene ijs op de sloten.

Een eindje verderop langs de dijk komt er ineens iemand uit het rietland opgedoken, gekleed in stemmig groen. Ik vermoed een medewerker van een beheerende instantie, en dat blijkt ook zo te zijn: Staatsbosbeheer. Bos, echt, hier? Hele aardige man, die me van alles vertelt over deze rietlanden die beheerd worden voor de vogelstand. "We hebben roerdompen waarwij heel trots op zijn, nachtegalen en ook ijsvogels. Dit jaar gaan we de vogels weer tellen." Ongetelde natuur doet waarschijnlijk niet mee ....

Een wandelaar blijft ook even staan om met ons te praten. Hij vertelt dat zijn schoonvader rietsnijder was. Zij legden in de winter het riet op stapels op kleine rivierduinen, en dan vlochten ze er een hele jaar door rietmatten van. Lijkt me geen vetpot. Staatsbosbeheer maait nu regelmatig het riet, maar vlecht er geen matten meer van. Geen van beiden maakten ze zich zorgen over klimaatverandering. De man van Staatsbosbeheer zegt "dat is het pakje aan van de waterschappen" en de wandelaar met hond zegt "we hebben er altijd nog wat op gevonden."

De wandelaar vertelt van een bijzondere scène. Hier zag een ijsvogel vanaf een tak acht keer duiken naar vis, en de achtste keer wordt-ie plotseling zelf achterna gezeten door een aalscholver. Wat een scene, de natuur in optima forma.

Ik moet iets herstellen. Ik zei dan wel “Staatsbosbeheer zonder bos” maar dat is niet geheel en al waar. Ze beheren uitermate veel knotwilgen, langs mijn route wordt veel gezaagd en gebundeld. De kale knotwilen die overblijven hebben verse, ronde wonden daar waar hun takken zijn afgezaagd, die rondjes blinken in de zon.

Ik loop nog steeds beneden aan de dijk, en kom aan de grens van het dorp Boven Hardinxveld. Ze hebben hier wel drie bordjes om me gedag te zeggen, een langs het fietspad en twee langs de weg boven op de dijk. Die van Boven Hardinxveld zijn wel heel vriendelijk aangelegd. Ik zie nu ook de snelwegbrug over de rivier, dat zou ongeveer mijn logische eindpunt zijn lijkt nog best ver weg maar als ik de ene voet voor de andere blijf zetten ben ik er eigenlijk zo. Gek hoe mijn kijk op afstand is veranderd door dit wandelen.

Hier kies ik voor een wandeling verlengend stukje route door het natuurpark Avelingen. Ik verlaat de dijk en ga de natuur in. Wordt achterop gereden door de boswachter, die vriendelijk naar me zwaait. Even later stopt hij om me een aantrekkelijk pad door het griend te wijzen.

Het is vandaag de grote dag van de knotwilgen, want ook in dit griend zijn de wilgen net gesnoeid en liggen de takken op bij elkaar gebonden stapeltjes. Benieuwd of ze daar nog iets mee gaan doen. Even verderop zie ik wat ze met de takken doen: die worden versnipperd, ik zie hier een enorme berg houtsnippers liggen namelijk. Ook hier dus geen handwerk meer, niemand maakt er nog matten of manden of zinkstukken van.

Even verderop sta ik weer op zo'n adembenemende plek langs de rivier, met als decor de brug bij Gorinchem - die een hoop herrie maakt trouwens. Een klein eilandje is hier met een woonboot in de nevengeul, waar naar verluid een kunstenaar woont. Midden in zijn of haar inspiratie.

Op de streekbus staat niet meer” Brabant vervoert ons”, deze heet Streekbuzz. Ik ben echt overgestoken!

Kom in de buurt van Gorinchem, hier verandert de sfeer totaal. Ik zie snelwegen en industrie, met een verdwaald oud molentje voor het nostalgische accent, verder is het hier op de dijk heel erg helemaal 'nu'. Ik probeer er de schoonheid van te zien, maar het lukt niet erg. Ik zie hoe de toren van Gorinchem steeds dichterbij komt, meestal is het leuk om zo'n toren dichterbij te zien komen, maar hier bij Gorinchem heb ik het 'leuk' nog niet helemaal te pakken.

Ik deed net een zee meditatie. Het ging goed, maar het wonderlijke is dat ik bedacht. dat ik de hele wandeling vanaf Bergen op Zoom tot hier toe ook nog wel kan doen als het water echt omhoog komt – ik werd steeds weer verleid tot het lopen op een dijk. Ik schat dat ik 80% - 90% van de route op een dijk heb gelopen?

Ik kom Gorinchem binnen en het station blijkt heel dichtbij. Maar ik heb nog wel een beetje puf en besluit dat ik de ster van de verschansing ook nog even ga lopen. Is ook een verdedigingslinie, maar niet alleen tegen water. Er zit al voorjaar in de kleverige knoppen van de kastanjabomen op de wallen, en overal bloeien sneeuwkllokjes.

Ik kijk heel mooi uit over de rivier nu, en in de verte blinkt Loevestein. Dat zegt "thuis thuis, bijna thuis." Ik loop in gestrekte draf de laatste punten van de ster. Ik wil ze allemáál en ook voor vieren in de trein zitten. Want dat geeft - o prachtig woord - korting. En het lukt, zelfs nog een kwartiertje speling. Ik kijk even op mijn routevastleg-app en blijk - schrik niet - 17 km gelopen te hebben. Een mooi resultaat als je net hersteld bent van de griep.

Op het station kan ik zo doorlopen, de trein in. Ik moet ik aan mijn oma denken, die altijd in het vet Veluws zei "ut hef zo mut'n we'n" oftewel "het heeft zo moeten zijn". Alles is namelijk bestuurd.